

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau am y ddogfen hon i:

Yr Is-adran Cwricwlwm ac Asesu

Y Gyfarwyddiaeth Addysg

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

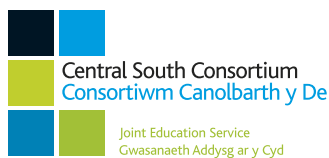
e-bost: cwricwlwmigymru2022@llyw.cymru

Blog Cwricwlwm i Gymru: <https://cwricwlwmigymru.llyw.cymru/>

 [@LIC_Addysg](https://twitter.com/LIC_Addysg)

 [Facebook/AddysgCymru](https://www.facebook.com/AddysgCymru)

 [Addysg Cymru / Education Wales](https://www.youtube.com/AddysgCymru)

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Cynnwys

Cwricwlwm i Gymru: Y daith i 2022	2
Pwrpas	2
Yng nghyd-destun COVID-19	2
Sut y dylem fynd ati i baratoi ar gyfer y cwricwlwm	4
Datblygu gweledigaeth ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm	4
Ffyrdd o weithio	5
Beth y dylem ei wneud? Disgwyliadau cyffredin ar lefel ysgol hyd at 2022	6
Disgwyliadau manwl	7
Cwricwlwm i Gymru: cerrig milltir allweddol ac amserlenni	14

Cwricwlwm i Gymru: Y daith i 2022

Pwrpas

Yn sgil rhyddhau'r canllawiau diwygiedig ar gyfer Cwricwlwm i Gymru ym mis Ionawr 2020, mae cyfnod nesaf y gwaith wedi dechrau. Mae gwireddu'r cwricwlwm yn her i bob ysgol a'r system addysg gyfan wrth i ni weithio'n barhaus i gyflawni'r pedwar diben ar gyfer pob dysgwr yng Nghymru.

Pwrpas y ddogfen hon yw nodi disgwyliadau cyson ar gyfer ysgolion o ran proses gynllunio eu cwricwlwm a pharatoi i'w weithredu o 2022 ymlaen.

- Sut y dylai ysgolion fynd ati i baratoi ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru?
- Pa gamau y dylem eu cymryd i baratoi ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm yn 2022?

Mae'r ddogfen hon yn nodi disgwyliadau sydd wedi cael eu datblygu a'u cytuno ar y cyd rhwng Llywodraeth Cymru, y consortia rhanbarthol ac Estyn. Ei nod yw helpu ysgolion i gynllunio eu dull gweithredu a threfn eu gweithgarwch – yn ogystal â llywio'r cymorth y mae Llywodraeth Cymru a sefydliadau haen ganol yn ei gynnig. Byddwn yn adolygu'r ddogfen yn 2021 er mwyn sicrhau bod y disgwyliadau'n parhau'n berthnasol ac yn gyfredol.

Rydym yn cydnabod y bydd ysgolion mewn gwahanol sefyllfaoedd, a bydd cyflymdra a ffocws y gweithgarwch yn amrywio. Nid glasbrint mo'r ddogfen hon ac ni fwriedir iddi ragnodi cyflymder datblygu cwricwlwm. Yn hytrach, bydd yn helpu i lywio'r gwaith ac yn darparu pwynt cyfeirio cyffredin i'r holl sefydliadau sy'n gweithio gydag ysgolion er mwyn sicrhau ein bod yn gyson o ran ein disgwyliadau a bod y cymorth yr ydym yn ei ddarparu yn amserol ar gyfer y gweithgarwch sy'n digwydd mewn ysgolion.

Dylai pob ysgol ddefnyddio *Canllawiau Cwricwlwm i Gymru* i'w helpu i ddatblygu eu cwricwlwm (gweler hwb.llyw.cymru/cwricwlwm-i-gymru).

Yn ogystal â'r ddogfen hon, byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu a chyhoeddi cynllun gweithredu cwricwlwm a fydd yn nodi'r camau i'r llywodraeth a phartneriaid strategol eu cymryd, i gefnogi ysgolion wrth baratoi ar gyfer y cyfnod cyflwyno.

Yng nghyd-destun COVID-19

Mae'r ymateb i COVID-19 wedi cael effaith sylweddol ar ysgolion wrth gwrs ac yn debygol o fod wedi amharu ar eu cynlluniau i baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd. O ran y cwricwlwm, bydd angen i ysgolion ganolbwyntio ar ddwy agwedd. Bydd angen iddyn nhw:

- addasu eu cwricwlwm a'u haddysgu presennol yn sgil amgylchiadau sy'n newid a pharatoi ar gyfer ystod o senarios
- paratoi ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm newydd yn 2022.

I gefnogi ysgolion gyda'r agwedd gyntaf, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau ar ddysgu (gweler llyw.cymru/canllawiau-ar-ddysgu-mewn-ysgolion-lleoliadau-o-dymor-yr-hydref-covid-19). Mae'r canllawiau hyn yn rhoi cyfres lefel uchel o ddisgwyliadau ar gyfer ysgolion a lleoliadau i ddatblygu dulliau dysgu ac maen nhw'n ceisio cau'r bwlch rhwng ein dysgwyr, ar yr un pryd â chodi'r disgwyliadau i bawb.

Mae'r disgwyliadau yn y ddogfen hon yn ymwneud â'r ail agwedd. Mireiniwyd ac addaswyd y disgwyliadau hyn er mwyn sicrhau eu bod yn parhau'n realistig yng ngoleuni'r pandemig a'u bod yn rhoi hyblygrwydd i ysgolion yn eu hamgylchiadau penodol nhw.

Sut y dylem fynd ati i baratoi ar gyfer y cwricwlwm?

Datblygu gweledigaeth ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm

Wrth i ysgolion fynd drwy'r broses o gynllunio eu cwricwlwm, mae rhai pethau'n parhau i fod yn bwysig. Fel a nodwyd yng *Nghanllawiau Cwricwlwm i Gymru* (gweler hwb.llyw.cymru/cwricwlwm-i-gymru), yn ystod eu gwaith paratoi, dylai ysgolion barhau i ystyried sut y bydd y cwricwlwm y maen nhw'n ei ddatblygu yn:

- galluogi eu dysgwyr i gyflawni'r pedwar diben a'u paratoi ar gyfer dysgu parhaus, gwaith a bywyd
- meithrin disgwyliadau uchel a galluogi pob dysgwr i gyflawni ei lawn potensial
- cynnig addysg eang a chytbwys, sy'n galluogi dysgwyr i greu cysylltiadau rhwng y gwahanol feysydd dysgu a phrofiad, a chymhwyso'u dysgu mewn sefyllfaoedd a chyd-destunau newydd
- cefnogi cynnydd ar hyd continwrm dysgu, a chefnogi'r ffordd y maen nhw fel ysgolion yn gweithio gydag ysgolion eraill i sicrhau cysondeb yn y cyfnodau pontio ar hyd y continwrm 3 i 16 oed
- cefnogi iechyd a lles dysgwyr
- cefnogi dysgwyr i feithrin yr wybodaeth, sgiliau a phrofiadau sy'n sylfaen i fod yn ddinesydd gwybodus
- cydnabod hunaniaeth dysgwyr, eu hiaith/ieithoedd, eu gallu a'u cefndir, a'r cymorth gwahanol y gall fod ei angen arnyn nhw o ystyried eu hamgylchiadau penodol
- adlewyrchu amrywiaeth o safbwyntiau, gwerthoedd a hunaniaethau sy'n llunio eu hardal leol a Chymru, a meithrin dealltwriaeth o'r byd ehangach
- ymgorffori datblygu ar y cyd gyda dysgwyr, eu teuluoedd a'r gymuned ehangach
- galluogi eu dysgwyr i wneud synnwyr o'r profiad o dyfu'n hŷn yn y Gymru gyfoes ac o faterion a fydd yn bwysig yn y dyfodol, gan gynnwys lles, datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth
- galluogi eu dysgwyr i ddatblygu dealltwriaeth o'u hawliau ac o hawliau pobl eraill.

Dylai'r pwyslais yma fod ar archwilio beth mae'r pedwar diben yn ei olygu i bob dysgwr. Dylai'r gwaith o baratoi a chynllunio'r cwricwlwm gyfrannu at ddatblygiad dysgwyr tuag at y pedwar diben, yn hytrach na cheisio cynnwys y pedwar pennawd ym mhob rhan o'r dysgu.

Mae *Canllawiau Cwricwlwm i Gymru* yn amlinellu y dylai ysgolion ac ymarferwyr ddatblygu gweledigaeth ar gyfer eu cwricwlwm. Mae'r broses hon yn hollbwysig i ddatblygu cwricwlwm sy'n wirioneddol weddnewidiol: ni ddylai ysgolion ddefnyddio'r cynnwys na'r ddarpariaeth bresennol fel man cychwyn na cheisio eu cymhwyso i fodloni gofynion y cwricwlwm newydd.

Dylai ysgolion ystyried yr adran 'Cynllunio eich cwricwlwm' yng *Nghanllawiau Cwricwlwm i Gymru*, y gellir eu gweld yn hwb.llyw.cymru/cwricwlwm-i-gymru/.

Ffyrdd o weithio

Bydd y ffordd y mae ysgolion yn mynd ati i baratoi a chynllunio'r cwricwlwm yr un mor bwysig â'r hyn a wnant. Bydd datblygu ar y cyd yn hanfodol wrth ddatblygu eu dulliau gweithredu. Dylai'r egwyddorion sy'n sail i hyn gynnwys y canlynol:

- **Datblygu ar y cyd** – Mae datblygu ar y cyd yn golygu rhannu problemau a datblygu atebion ar y cyd. Mae datblygu ar y cyd yn gofyn bod pobl yn gweithio ar draws ffiniau traddodiadol: rhwng haenau addysg yn ogystal â rhwng disgyblaethau, ysgolion a chyfnodau, a hefyd gyda rhanddeiliaid y tu hwnt i'r system addysg.
- **Cydraddoldeb wrth ddatblygu ar y cyd** – Dylai datblygu ar y cyd sicrhau cydraddoldeb rhwng lleisiau gwahanol mewn tîm neu yn y system. Dylai gydnabod bod pob llais yn y broses yn gwneud cyfraniad dilys.
- **Amser i feddwl ac ymgysylltu** – Mae datblygu atebion ar y cyd yn cymryd mwy o amser. Mae angen datblygu syniadau, atebion a chydbertnasau o ansawdd uchel dros gyfnod hwy o ymgysylltu. Mae hyn hefyd yn cydnabod bod cynllunio'r cwricwlwm yn broses barhaus o fireinio, yn hytrach na phrosiect sydd â phwynt terfyn.
- **Dealltwriaeth glir o 'pam' y caiff pethau eu dysgu a'u gwneud** – Mae gwybodaeth epistemig yn helpu'r system i wneud penderfyniadau gwell ynghylch yr hyn y dylid ei ddysgu. Mae'r broses o gynllunio'r cwricwlwm yn gofyn i ni resymu pam fod dysgu penodol yn bwysig a beth yw hanfod y dysgu hwnnw.
- **Ymgysylltu beirniadol ag arbenigedd** – Mae angen ymgysylltu'n ddeallusol â gwaith ymchwil o ansawdd, mewnbyn arbenigol ac arbenigedd rhyngwladol wrth gynllunio cwricwlwm.
- **Arweinyddiaeth ar bob lefel** – Mae angen i bob rhan o'r system ddarparu arweinyddiaeth er mwyn galluogi eraill i wireddu ein gweledigaeth a'n dyheadau. Dylai arweinyddiaeth yr ysgol foddelu a galluogi ffyrdd eraill o weithio. Dylai gynnig cyfeiriad clir, her a disgwyliadau uchel, a hefyd chaniatáu perchenogaeth. Dylai hefyd annog diwylliant o ymddiriedaeth a grymuso: dylai ysgolion ac ymarferwyr osgoi datblygu deunydd neu ddata ychwanegol fel tystiolaeth o'r hyn y maen nhw'n ei wneud.

Wrth wreiddio'r egwyddorion hyn, **ni ddylai** ysgolion:

- symud at weithredu yn rhy gyflym
- defnyddio dulliau thematig arwynebol na cheisio dangos tystiolaeth o gynnwys y pedwar diben
- cymhwyso cynnwys cyfredol eu cwricwlwm i gwrdd â gofynion *Canllawiau Cwricwlwm i Gymru*
- cynnal archwiliad mewn ymgais i 'baru' bob disgrifiad dysgu ac yna cynllunio cynnwys i lenwi unrhyw fylchau canfyddedig
- teimlo dan bwysau i gynhyrchu deunydd ychwanegol er mwyn dangos yr hyn maen nhw'n ei wneud
- buddsoddi mewn cwricwlwm parod 'oddi ar y silff'
- ystyried y broses o ddatblygu'r cwricwlwm fel digwyddiad 'unwaith ac am byth'
- asesu'n unol â'r disgrifiadau dysgu'n uniongyrchol.

Beth y dylem ei wneud? Disgwyliadau cyffredin ar lefel ysgol hyd at 2022

Cyfnod	Amser	Gwaith allweddol
Ymgysylltu	1–2 tymor	Bydd angen i ysgolion feithrin dealltwriaeth o fodel cysyniadol y cwricwlwm. Bydd hyn yn cynnwys ymwneud â'r cwricwlwm a gwneud synnwyr ohono gan ddefnyddio deunyddiau a dogfennaeth, a datblygu neu ddiweddarau eu gweledigaeth gyda chymuned gyfan yr ysgol. Bydd yr ysgolion yn myfyrio ar yr arferion presennol a'r hyn a ddysgwyd wrth ymateb i COVID-19.
Cynllunio a threialu	3 thymor	Dylai ysgolion ddechrau datblygu cynllun cwricwlwm ac asesu lefel uchel, wedi'i lywio gan y canllawiau, a symud ymlaen â blaenoriaethau i gefnogi gwireddu'r cwricwlwm yn unol â'u cynllun datblygu ysgol. Gall ysgolion ddechrau treialu agweddau ar gynllunio, dulliau gweithredu ac addysgeg newydd, gan ddefnyddio'r dysgu i werthuso a mireinio eu dull gweithredu.
Gwerthuso a pharatoi ar gyfer addysgu am y tro cyntaf	2–3 thymor	Dylai ysgolion werthuso eu cynlluniau cychwynnol a threialu dulliau gweithredu pellach. Bydd ysgolion yn dechrau llunio'r cynlluniau tymor canolig terfynol ar gyfer ysgolion cynradd a Blwyddyn 7, a'r cynlluniau tymor hwy ar gyfer Blynyddoedd 8 i 11.
Addysgu am y tro cyntaf a mireinio'r cwricwlwm yn barhaus	Medi 2022 ymlaen	Bydd ysgolion yn mabwysiadu eu cwricwlwm ac yn dechrau ei weithredu. Dylai ysgolion uwchradd fireinio cynlluniau cwricwlwm wrth i ddysgwyr wneud cynnydd. Dylai ysgolion fyfrio ar effeithiolrwydd eu cwricwlwm a defnyddio'r canfyddiadau i wella.

Disgwyliadau manwl

Ymgysylltu: 1-2 tymor

Bydd angen i ysgolion feithrin dealltwriaeth o fodel cysyniadol y cwricwlwm. Bydd hyn yn cynnwys defnyddio deunyddiau a dogfennaeth, a datblygu neu ddiweddarau eu gweledigaeth gyda chymuned gyfan yr ysgol.

Dylai ysgolion:

- ddatblygu dealltwriaeth ysgol-gyfan o gwricwlwm a arweinir gan y dibenion
- ystyried sut y mae'r pedwar diben yn llywio holl flaenoriaethau'r ysgol
- datblygu gweledigaeth ar gyfer eu cwricwlwm a'r dysgu ac addysgu sy'n ei gefnogi
- gwneud cysylltiadau â'r gwaith o weithredu'r diwygiadau ehangach i addysg (e.e. gweithredu Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 a'r Gymraeg mewn Addysg) i sicrhau bod gweithgarwch yn atgyfnerthu'r naill a'r llall
- datblygu barn gytûn ynghylch blaenoriaethau ar gyfer datblygu addysgu yn yr ysgol, a dull gweithredu strategol tuag ati
- arwain diwylliant ar gyfer newid, gan sicrhau sgysiau parhaus ar bob lefel yn ogystal ag amser i ddeall ac ymdrin â newidiadau
- datblygu dealltwriaeth ymhlith yr holl staff o fodel y cwricwlwm a'r dull asesu a nodir yng *Nghanllawiau Cwricwlwm i Gymru*
- deall pwysigrwydd a gwerth gwybodaeth, sgiliau a phrofiadau a'u rôl wrth alluogi dysgu, fel y nodir yng *Nghanllawiau Cwricwlwm i Gymru*
- gwerthuso'r arferion presennol a'r hyn a ddysgwyd wrth yr ymateb i COVID-19.

Dylai gweithgarwch mewn ysgolion gael ei nodweddu gan:

- arweinwyr yn cydnabod pwysigrwydd buddsoddi amser ac ymdrech i feithrin dealltwriaeth o'r fframwaith cwricwlwm ac asesu newydd ar draws yr ysgol a chymryd camau i sicrhau bod hyn yn digwydd
- ymdrin yn weithredol â'r canllawiau cwricwlwm ac asesu i ddatblygu dealltwriaeth yr holl staff o egwyddorion allweddol cynllunio cwricwlwm Cwricwlwm i Gymru (gan gynnwys y datganiadau o'r hyn sy'n bwysig), y disgrifiadau dysgu, cynnydd, a rôl disgyblaethau mewn dysgu¹

¹ Mae'r cysyniadau hyn yn newydd ac yn wahanol i'r cwricwlwm presennol. Mae'n hollbwysig bod ysgolion ac ymarferwyr yn deall rôl a phwrpas yr egwyddorion hyn a sut maen nhw'n wahanol i'r arferion presennol cyn eu bod yn mynd ati i gynllunio eu cwricwlwm. Er eng-hrafft, mae'r disgrifiadau dysgu wedi'u cynllunio i gynnal dysgu dros gyfnod o flynyddoedd a dylid eu defnyddio i ddewis cynnwys sy'n darparu dysgu eang a dwfn. Dylai ystod eang o ddysgu helpu dysgwyr i ymgysylltu â'r disgrifiadau dysgu. Nid ydyn nhw wedi'u cynllunio i fod yn dasgau, yn weithgareddau nac yn feini prawf asesu annibynnol i asesu yn eu herbyn yn uniongyrchol.

- datblygu dealltwriaeth yr holl staff o'r egwyddorion a'r arfer o gynllunio sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn mewn perthynas â dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY)
- ymdrin â dogfennaeth academaidd ac ymchwil sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- dechrau trafod yr hyn sy'n newid gyda dysgwyr, rhieni/gofalwyr a rhanddeiliaid a sut y gellir eu cynnwys, yn ogystal â sefydlu dulliau o ddatblygu ar y cyd gyda nhw'n barhaus
- ystyried sut y gall addysgeg gefnogi'r broses o wireddu cwricwlwm a dechrau adnabod pa ddulliau a fydd yn darparu orau ar gyfer dysgwyr yn yr ysgol honno
- cymryd rhan mewn dysgu proffesiynol i ddatblygu gallu pob gweithiwr proffesiynol, yn ogystal â defnyddio adborth yr arolwg Ysgolion sy'n gweithredu fel sefydliadau sy'n dysgu i helpu i ddatblygu amgylchedd sy'n cefnogi dysgu proffesiynol parhaus
- meithrin dealltwriaeth o'r ystod o anghenion, galluoedd, hunaniaethau a gwerthoedd sydd gan ddysgwyr i helpu i sefydlu beth mae'r pedwar diben yn ei olygu iddyn nhw a chyd-destun yr ysgol
- cydweithio mewn rhwydweithiau – dylai hyn gynnwys gweithio ar draws cyfnodau mewn clystyrau lleol (3–16 oed) a rhwydweithiau eraill sy'n bodoli eisoes o fewn yr un cyfnod i rannu syniadau a chefnogi un continwwm dysgu. Dylai hefyd gefnogi dilyniant ôl-16
- meithrin dealltwriaeth o bwysigrwydd a gwerth gwybodaeth a'i rôl mewn dysgu, ynghyd â dulliau o gaffael gwybodaeth a fynegir yn y cwricwlwm
- defnyddio cynllun datblygu'r ysgol i bennu blaenoriaethau ar gyfer y tair blynedd nesaf, yn seiliedig ar ddadansoddiad o'r hyn sydd ei angen i wireddu cwricwlwm newydd i'r ysgol.

Cynllunio a threialu: 3 thymor

Dylai ysgolion ddechrau datblygu cynllun cwricwlwm ac asesu lefel uchel, wedi'i lywio gan y canllawiau, a symud ymlaen â blaenoriaethau i gefnogi gwireddu'r cwricwlwm yn unol â'u cynllun datblygu ysgol. Gall ysgolion ddechrau treialu agweddau ar gynllunio, dulliau gweithredu ac addysgeg newydd, gan ddefnyddio'r dysgu i werthuso a mireinio eu dull gweithredu.

Gan adeiladu ar weithgarwch yn y cyfnod blaenorol, dylai ysgolion:

- ddechrau'r broses cynllunio sy'n cynnwys yr holl randdeiliaid – gan gynnwys dysgwyr, yr holl ymarferwyr a llywodraethwyr a chynnwys rhieni/gofalwyr a'r gymuned leol
- nodi egwyddorion cynllunio i sicrhau safonau uchel a galluogi cynnydd da, o leiaf, i bob dysgwr.
- sicrhau cyfranogiad mewn dysgu proffesiynol, gan sicrhau ei fod yn cefnogi datblygu addysgu
- cynnal deialog broffesiynol â rhwydweithiau er mwyn nodi a datrys heriau gyda chwricwlwm yr ysgol
- mabwysiadu dull integredig o weithredu diwygiadau ehangach ym maes addysg
- datblygu dulliau gweithredu ar gyfer elfennau gorfodol y cwricwlwm
- rhoi trefniadau ar waith i sicrhau bod grwpiau allweddol, gan gynnwys llywodraethwyr, yn cael eu cynnwys yn y broses, a datblygu eu dealltwriaeth o'r cwricwlwm.

Dylai gweithgarwch mewn ysgolion gael ei nodweddu gan:

- atgyfnerthu ac adeiladu ar y gweithgarwch a'r dysgu yn ystod y cyfnod ymgysylltu, gan gynnwys:
  - datblygu ymhellach ddealltwriaeth cymuned yr ysgol o fodel y cwricwlwm a'r trefniadau asesu, gan gynnwys y dull ar gyfer sicrhau cynnydd
  - datblygu ymhellach ddealltwriaeth ymarferwyr o bwysigrwydd addysgeg wrth gefnogi'r broses o wireddu'r cwricwlwm a pharhau i adnabod y dulliau y maen nhw'n bwriadu eu mabwysiadu
  - ymdrin yn weithredol â'r Cod ADY i ddatblygu dealltwriaeth yr holl staff a sicrhau bod ei oblygiadau wedi'u hadlewyrchu wrth wireddu gweledigaeth yr ysgol yn ogystal â chefnogi'r broses o gynllunio'r cwricwlwm
  - ymgysylltu â phob dysgwr, rhiant/gofalwr a'r gymuned ehangach i wireddu'r weledigaeth a chefnogi'r broses o gynllunio'r cwricwlwm

- gweithio mewn rhwydweithiau, cydweithredu a rhannu dulliau o gynllunio a datblygu cwricwlwm a galluogi dilyniant di-dor mewn dysgu, gan gynnwys dilyniant i mewn i addysg ôl-16
- sicrhau bod blaenoriaethau'n cael eu nodi'n briodol a bod adnoddau'n cael eu hadnabod i gefnogi datblygiad y cwricwlwm o fewn cynllun datblygu'r ysgol
- ystyried amrywiaeth o ddulliau (e.e. disgyblaethol, rhyngddisgyblaethol, amlddisgyblaethol) ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm a phenderfynu pa dull(iau) i'w treialu a'u gwerthuso yng nghyd-destun yr ysgol a gwahanol feysydd dysgu a phrofiad, gan sicrhau y caiff anghenion pob dysgwr eu hystyried mewn cyd-destun cynhwysol
- datblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd mewn ysgol, a nodi beth mae hyn yn ei olygu i'w chyd-destun. Rhannu a thrafod y ddealltwriaeth gychwynnol hon o fewn clwstwr yr ysgol a myfyrio ar y trafodaethau hyn i ddatblygu syniadau yr ysgol ymhellach
- ystyried llais pob dysgwr ym mhroses cynllunio'r cwricwlwm
- datblygu ar y cyd gyda'r holl randdeiliaid fodel cwricwlwm lefel uchel gan gynnwys trefniadau asesu i gefnogi cynnydd pob dysgwr
- gweithio mewn clystyrau i feddwl am daith effeithiol i ddysgwyr ar hyd y continwmm 3 i 16 oed, gan ddod â dilyniant i gwricwla ar draws cyfnodau i gefnogi cynnydd dysgwyr. Datblygu a threialu prosesau pontio ar y cyd i gefnogi dysgwyr
- ystyried y modd y bydd y cwricwlwm newydd yn cefnogi'r Gymraeg mewn Addysg a Cymraeg 2050
- dyfnhau dealltwriaeth staff o'r broses ymholi i gefnogi a hwyluso'r gwaith o gynllunio'r cwricwlwm
- ymgymryd â'r gwaith cynllunio tymor byr a thymor canolig a threialu rhai dulliau o weithio yn yr ystafell ddosbarth
- parhau i gydweithredu mewn rhwydweithiau a thrwy hyn adeiladu cydberthnasau pellach â phartneriaid addysg uwch i gynllunio ar sail tystiolaeth gyfoethog.

Gwerthuso a pharatoi ar gyfer addysgu am y tro cyntaf: 2–3 thymor

Dylai ysgolion werthuso eu cynlluniau cychwynnol a threialu dulliau gweithredu pellach. Dylai ysgolion ddechrau cytuno cynlluniau tymor canolig terfynol ar gyfer ysgolion cynradd a Blwyddyn 7, a'r cynlluniau tymor hwy ar gyfer Blynyddoedd 8 i 11.

Gan adeiladu ar weithgarwch cyfnodau blaenorol, dylai ysgolion:

- werthuso gwaith treialu a myfyrio ar ddysgu i ddylanwadu ar gynllun y cwricwlwm yn barhaus
- defnyddio ystod ehangach o dystiolaeth, gan gynnwys ymgysylltu â sefydliadau addysg uwch, i lywio'r dull o ymdrin â'r meysydd dysgu a phrofiad a'r disgyblaethau oddi mewn iddyn nhw er mwyn llywio'r broses o gynllunio'r cwricwlwm ac asesu
- parhau i fuddsoddi mewn dysgu proffesiynol a datblygu addysgu ac ymarferwyr i wneud y gorau o gyfleoedd Cwricwlwm i Gymru
- datblygu, treialu a chwblhau cynlluniau pontio fel rhan o gynllun y cwricwlwm er mwyn sicrhau proses bontio effeithiol i ddysgwyr ar hyd y continwmm 3 i 16 oed.

Dylai gweithgarwch mewn ysgolion gael ei nodweddu gan:

- atgyfnerthu ac adeiladu ar yr hyn a ddysgwyd yn ystod y cyfnod ymgysylltu a'r cyfnodau cynllunio a threialu, gan gynnwys:
  - dyfnhau dealltwriaeth yr holl randdeiliaid o fodel y cwricwlwm a'r trefniadau asesu, gan gynnwys y dull ar gyfer sicrhau cynnydd
  - sicrhau bod pob ymarferydd yn deall pwysigrwydd addysgeg wrth gefnogi'r broses o wireddu'r cwricwlwm
  - parhau i ymgysylltu â rhieni/gofalwyr a'r gymuned ehangach i wireddu'r weledigaeth a'r broses o gynllunio'r cwricwlwm
  - parhau i gydweithredu mewn rhwydweithiau, gan rannu dulliau o gynllunio a datblygu'r cwricwlwm
  - ymestyn cynllunio a threialu tymor byr a thymor canolig, gan sicrhau bod y dulliau hyn yn cynnwys pob dysgwr
  - dysgu o'r profiad o dreialu ac arbrofi â dulliau gweithredu posibl ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm, addysgu, dysgu ac asesu, a defnyddio hyn i fireinio'r dull gweithredu, gan sicrhau bod y dulliau hyn yn cynnwys pob dysgwr
  - parhau i gydweithredu mewn rhwydweithiau, a thrwy hyn meithrin cydberthnasau pellach â phartneriaid addysg uwch i gynllunio ar sail tystiolaeth gyfoethog

- defnyddio llais y dysgwr i fyfrio ar addysgu, cynllunio a darpariaeth yn yr ystafell ddosbarth er mwyn llywio'r broses o werthuso a mireinio'r dull gweithredu
- datblygu dulliau o alluogi asesu effeithiol a phriodol fel rhan anwahanadwy o ddysgu ac addysgu
- mireinio dealltwriaeth o gynnydd o fewn ysgol ac ar draws ei chlwstwr a'i rhwydweithiau ehangach. Gwneud trefniadau i gefnogi'r broses barhaus o rannu dealltwriaeth o gynnydd
- ymgysylltu â rhieni/gofalwyr a'r gymuned ynghylch y cwricwlwm ysgol sydd ar y gweill
- datblygu pellach a dulliau gweithredu ar gyfer yr agweddau gofodol ar y cwricwlwm
- datblygu prosesau effeithiol ar gyfer ymgysylltu â rhieni/gofalwyr a chyfathrebu â nhw gydol y flwyddyn ysgol er mwyn cefnogi cynnydd dysgwyr
- datblygu modelau ymchwil weithredu ar lefel ysgol er mwyn hwyluso'r broses barhaus o gynllunio a datblygu'r cwricwlwm.

Addysgu am y tro cyntaf a mireinio'r cwricwlwm yn barhaus: Medi 2022 ymlaen

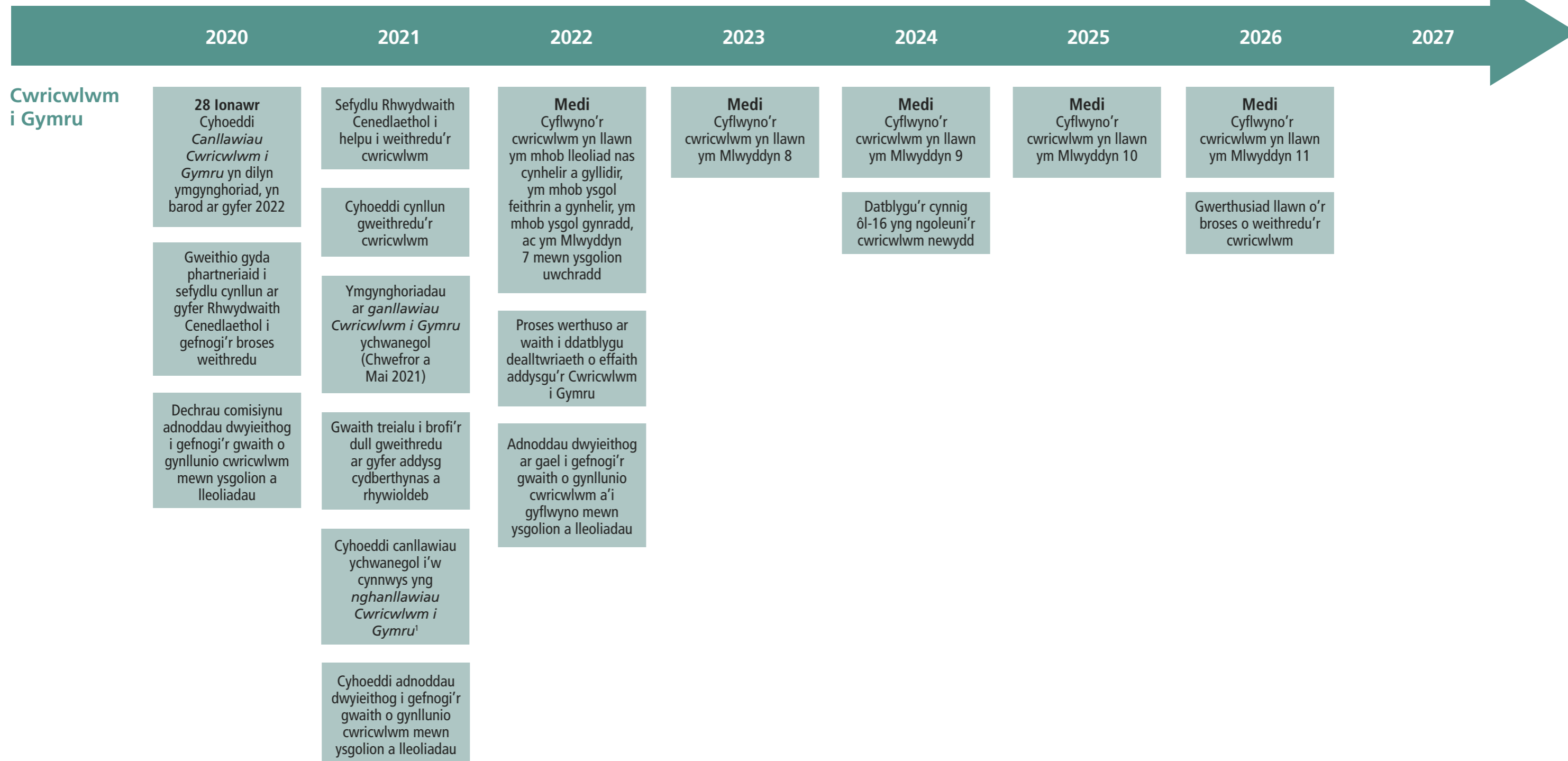
Gan adeiladu ar weithgarwch cyfnodau blaenorol, dylai ysgolion:

- fabwysiadu'r cwricwlwm a dechrau ei weithredu
- yn achos ysgolion uwchradd, fireinio cynlluniau cwricwlwm wrth i ddysgwyr symud ymlaen o Flwyddyn 7 i Flwyddyn 11 o fis Medi 2022 ymlaen
- datblygu, a defnyddio, prosesau i fyfyrwyr ar effeithiolrwydd y cwricwlwm, addysgeg a threfniadau asesu newydd a defnyddio'r canfyddiadau i wella.

Dylai gweithgarwch mewn ysgolion gael ei nodweddu gan:

- ysgolion yn parhau i adeiladu ar y gwaith a wnaed dros y ddwy flynedd a hanner ddiwethaf
- sicrhau bod y pedwar diben, a'u nodweddion allweddol, yn llywio'r broses o wireddu'r cwricwlwm, y dull asesu, a'r addysgeg
- dyfnhau dealltwriaeth o'r hyn y mae'r pedwar diben yn ei olygu i ddysgwyr, gan gynnwys ymgysylltu ag arbenigedd academaidd, a defnyddio'r canfyddiadau hyn i lywio arfer
- defnyddio'r cyfleoedd a gynigir o fewn y cwricwlwm newydd i newid arferion er mwyn codi safonau, cau'r bwlch cyrhaeddiad, a chefnogi cynnydd dysgwyr tuag at y pedwar diben
- cydweithredu gydag ysgolion a lleoliadau eraill i ddyfnhau'r ddealltwriaeth, y capasiti a'r gallu i gefnogi'r broses o wireddu'r cwricwlwm, addysgeg effeithiol ac asesu ar gyfer cynnydd dysgwyr
- parhau i ddatblygu ar y cyd wrth wireddu'r cwricwlwm yn yr ysgol, gyda chyfranogiad priodol yr holl staff, dysgwyr, rhieni/gofalwyr a'r gymuned ehangach.

Cwricwlwm i Gymru: cerrig milltir allweddol ac amserlenni

¹ Gyrfaoedd a phrofiadau cysylltiedig â byd gwaith (Rhagfyr); addysg cydberthynas a rhywioldeb (Rhagfyr); Crefydd, gwerthoedd a moeseg (Rhagfyr); addysg heblaw yn yr ysgol (EOTAS)/unedau cyfeirio disgyblion (Medi); Iaith Arwyddion Prydain (Medi); Llwybrau Galluogi (Rhagfyr); Fframwaith cwricwlwm ac asesu ar gyfer lleoliadau nas cynhelir a ariennir (Rhagfyr).

Cwricwlwm i Gymru: cerrig milltir allweddol ac amserlenni

